

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/25900 GK 133

Sayı :Z-19809844-610- **3976035**
Konu : 7/25900 Esas Sayılı Soru Önergesi

13/05/ 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1603709 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/25900 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun E Cetvelinde "*Hazine ve Maliye Bakanlığının pay sahibi olduğu şirketlerin sermaye artırımlarına Hazine payı oranında katılmak amacıyla yapılacak ödemeler, 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentleri kapsamında Türkiye Varlık Fonuna aktarılan kuruluşlara kamu adına yapılacak sermaye mahiyetindeki ödemeler Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertiplerden karşılanabilir.*" hükmü yer almakta olup bu çerçevede Türkiye Varlık Fonuna (TVF) aktarılan kuruluşlara sermaye aktarımı yapılabilmektedir.

Diğer taraftan, 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 12'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*1'inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 3'üne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.*" hükmü kapsamında, ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi (DİBS) ihraç edilmiş olup bunlara ilişkin veriler, "<https://www.hmb.gov.tr/kamu-finansmani-istatistikleri>" adresinde yayımlanmakta ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bu kapsamda, gerçekleştirilen ikrazen özel tertip DİBS ihracı ile kamu bankaların çekirdek sermayelerin artışı, sermaye yeterlilik rasyolarının iyileştirilmesinin yanı sıra, küresel piyasalarda yaşanabilecek dalgalanmalara karşı bankaların finansal gücünün artırılması hedeflenmiştir. Söz konusu DİBS ihraçlarına ilişkin geri ödemeler ikraz anlaşması çerçevesinde TVF tarafından Bakanlığımıza yapılmaktadır.

TVF'ye aktarılan kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT), 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabiiyetleri devam ettiğinden pay sahipliğine ilişkin hususlar da aynı şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda KİT'lerden temettü alınmasına karar verilmesi Bakanlığımızın yetkisinde olup temettü ödemeleri de Hazine'ye yapılmaktadır.

Öte yandan, KİT'ler Anayasa'nın 165'inci, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri İle Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 4'üncü, 43'üncü ve geçici 4'üncü maddeleri kapsamında Sayıştay denetimine tâbidir. TVF'ye aktarılan KİT'ler, aktarım öncesi hukuki statülerini devam ettirdiklerinden bahse konu KİT'ler Sayıştay denetimine tâbidir. Ayrıca, 2012/4213 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında KİT'ler 2015 yılından beri bağımsız denetime tâbidir.

Bu kapsamda, KİT'ler ile ilgili olarak 2023 yılında Sayıştay denetimlerine göre kamu zararı bulunmamakta olup 2024 yılı raporları henüz yayımlanmamıştır. Dönem kâr-zararı olarak değerlendirildiğinde ise TVF'ye aktarılan KİT'ler 2017-2023 yıllarında toplam 56,4 milyar TL kâr elde etmiş olup detaylı bilgiler; "<https://www.hmb.gov.tr/kamu-sermayeli-kurulus-ve-isletme-raporlari>" adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar ise Cumhurbaşkan Yardımcılığı uhdesinde bulunmaktadır.